

“Copperhead” reprezinta genul de film care nemultumeste, in egala masura, atat publicul de cinema, cat si critica de film. Pentru spectatorii dedicati, pelicula are toate ingredientele unui spectacol din cale afara de obositor: o intriga politica foarte complexa, situata intr-un trecut obscur pentru standardele de azi, doua saruturi lesinate, o singura scena mai violenta, iar toate acestea suprapuse peste atmosfera teribil de apasatoare a puritanismului “made in New England”. In acelasi timp, criticii de film nu vor putea inghiti usor o productie in care distributia maniheista a rolurilor jucate de cele doua tabere, in timpul Razboiului de Secesiune, este pusa serios sub semnul intrebarii. Sa sugerezi macar ca ar fi ceva in neregula cu “Honest Abe”, mai ales dupa tone de hagiografii si un portret encomiastic recent, semnat de Steven Spielberg, nu e cea mai buna reteta de succes. “As you know, I took a lot of criticism from the mainstream media for treating the men in blue and gray equally”, declara intr-un interviu recent regizorul Ron Maxwell, facand trimitere la receptia de care s-au “bucurat” “On Gods and Generals” si “Gettysburg”.

Cu toate acestea, “Copperhead” este un film serios, curajos, inteligent, care disloca clisee, ridica probleme importante de filozofie politica si ne forteaza sa reevalumam atat istoria cat si prezentul.

“Copperhead” reprezintă eticheta peiorativă, atașată pacifistilor din Nordul Statelor Unite ale Americii care, în timpul Războiului de Secesiune, s-au opus intervenției armate contra Sudului, declanșate de Abraham Lincoln. Ei și-au susținut poziția invocând neconstituționalitatea acțiunii și efectele politice indezirabile, cum ar fi, de pildă, centralizarea politică excesivă și interzicerea libertății de exprimare.

Personajul principal al filmului, Abner Beech, este un astfel de “copperhead” izolat într-o comunitate rurală, dominată categoric de abolitioniști radicali. Influențat de gândirea politică a lui Thomas Jefferson, Beech rămâne ferm pe poziții constituționale, în pofida opoziției agresive a vecinilor săi, care îi boicotează produsele și încearcă să-l intimideze. O notă importantă a filmului e dată de descrierea fanaticilor intervenționiști, remarcabili printr-o fervoare religioasă specială. Principalul opozant al lui Abner Beech este Jee Hagadorn, un personaj care, alături de pastorul satului, pare desprins din coasta lui Calvin. Cei doi au o perspectivă neagră asupra existenței și a naturii umane, reconfigurează lupta interioară a omului cu raul într-un război extern contra diverselor manifestări ale păcatului (sclavia în cazul de față), se vad drept arhangheli ai dreptății, căzuți pe pământ pentru a-l purifica în vederea eschatonului egalitarist, în timp ce opozanții lor nu sunt văzuți decât ca manifestări insidioase ale Diavolului. Și, pe cale de consecință, trebuie starpiti.

Interpreții atenți ai fenomenului puritan din New England, precum Murray Rothbard, au sesizat continuitatea febrei fanatismului chiar și la mult timp după ce încarcătura religioasă s-a epuizat. De pildă, același tip de personaj sumbru, descris în “Copperhead”, se va afla, ulterior, în avangarda războiului “pentru a face lumea sigură pentru democrație”, a prohibiției, și, de asemenea, în acțiunile mai recente ale lui Hillary Clinton.

“The hallmark and the fanatical drive of the left for these past centuries has been in devoting tireless energy to bringing about, as rapidly as they can, their own egalitarian, collectivist version of a Kingdom of God on Earth. In short, this truly monstrous movement is what might be called “left-post-millennialist.” It is messianic and post-millennialist because Man, not Christ or Providence, is supposed to bring about the Kingdom of God on Earth (KGE), that is, in the Christian version, that Christ is only supposed to return to earth after Man has established the 1,000-year KGE. It is leftist because in this version, the KGE is egalitarian and collectivist, with private property stamped out, and the world being run by a cadre or vanguard of Saints” (Rothbard – “St. Hillary and the Religious Left”)

Un al doilea punct important al filmului îmi pare a fi critica abstracțiilor politice, care survine într-un dialog cheie purtat de Abner Beech cu vecinul său Avery, personaj interpretat de Peter

Inlantuind oameni liberi

Scris de Ninel Ganea
Duminică, 07 Iulie 2013 19:30

Fonda. Intrebat daca Uniunea nu inseamna chiar nimic pentru el, Beech raspunde printr-o enumerare a priorităților firești din viața unui individ: "My family means more to me. My farm means more. Even though we disagree, Avery, YOU mean more to me than the Union". Relevanța replicii nu ar trebui subestimată în epoca progresivă a "satului global" în care ni se inculcă ideea că ar trebui să ne simțim vinovați pentru sărăcia planetară, că ar trebui să susținem intervenții militare pentru cauze neclare, șamd. De altfel, creatorul filmului susține că mesajele filmului nu se rezumă la Războiul de Secesiune, ci tîntesc spre orizonturi mai familiare: "But the underlying issues are still there: Free speech. International sovereignty".

Iar în acest sens cuvântul de bază rămâne Constituția dublată de imperativul biblic al iubirii aproapelui. Nu e cea mai comodă soluție pentru o majoritate din ce în ce mai satisfăcută de ieșiri tehnice din probleme morale, însă lecția demolării Sudului, "ultima civilizație non-materialistă a Occidentului" și a înrobirii treptate a Nordului ar trebui să fie o avertizare clară.

Am eliberat sclavii și i-am făcut pe oamenii liberi sclavi, conchide la un moment dat Abner Beech, parafrazând titlul unei cărți semnate de economistul liberal Jeffrey Hummel.